

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN LİSANS DÜZEYİNDE ALDIKLARI
HEMŞİRELİK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ MEMNUNİYETLERİNİN BELİRLENMESİ

DETERMINING SATISFACTION WITH THE UNDERGRADUATE EDUCATION WHICH STUDENTS OF THE
DEPARTMENT OF NURSING FACULTY OF HEALTH SCIENCES RECEIVE

Tülay BÜLBÜL¹, Damla ATEŞ², Selçuk ÖZTÜRK³

¹Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kayseri

²Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Antalya

³Çayıralan İlçe Devlet Hastanesi, Yozgat

ÖZ

Bu çalışma; sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümü öğrencilerinin aldıkları lisans eğitimi ile ilgili memnuniyetlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı tipteki bu araştırmaya 249 öğrenci (%73.6) katılmıştır. Çalışmada, veri toplama aracı olarak soru formu ve öğrenci memnuniyet ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların memnuniyet düzeyleri, 'orta' olarak değerlendirilmiştir. Memnuniyet puanı en yüksek olan ikinci sınıflar (167.67±53.81), en düşük üçüncü sınıflardır (142.09±66.92). Tüm alt boyutlarda üçüncü ve dördüncü sınıfların memnuniyet puanı diğer sınıflara göre daha düşük bulunmuştur.

Bu tip araştırmaların düzenli olarak uygulanması ve sonuçların öğrencilerle paylaşılarak ortak çözüm yolları aranması önerilebilir.

ABSTRACT

This study was conducted to determine satisfaction with the undergraduate education which students of the department of nursing faculty of health sciences receive. Two hundred forty nine students (%73.6) participated in this descriptive research. In the study, as data collection tool a questionnaire and a student satisfaction scale was used. The satisfaction levels of the participants, have been assessed as moderate. While satisfaction of the second class was the highest in point (167.67±53.81), third classes were the lowest (142.09±66.92). In all sub-titles, the third and fourth grades were found to have lower satisfaction scores than the other grades.

Implementation of this type of investigation on a regular basis and the results shared with the students and to seeking a common solution can be recommended.

Anahtar kelimeler: Memnuniyet; hemşirelik eğitimi; hemşirelik öğrencileri.

Keywords: Pleasure; nursing education; nursing students.

*Bu çalışma, 19-31 Nisan 2013 yılında Konya'da gerçekleşen 12. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresinde poster bildiri olarak sunulmuştur.

Makale Geliş Tarihi : 11.10.2016
Makale Kabul Tarihi: 11.08.2017

Corresponding Author: Arş.Gör.Damla Ateş
İş Adresi: Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 3. Kat Oda no:310
Konyaaltı/Antalya
Telefon: 05066301269/02423103098
Fax: 02422261469
Email: damlaates1342@gmail.com/damlaates@akdeniz.edu.tr

GİRİŞ

Hemşireliğin amacı, bireyin, ailenin ve toplumun, sağlıkla ilgili ihtiyaçlarını belirlemek ve hemşirelik tanılama süreci kapsamında belirlenen ihtiyaçlar çerçevesinde hemşirelik bakımını planlamak, uygulamak, denetlemek ve değerlendirmektir (1,2). Savunuculuk, güvenli çevre geliştirmek, araştırma yapmak, sağlık politikalarının oluşumuna katkıda bulunmak, hasta ve sağlık sistemini yönetmek ve eğitim yapmak gibi pek çok rolü bulunan hemşirelik mesleğinin eğitimi de son derece önem kazanmaktadır (3).

Ülkemizde resmi olarak ilk 1900'lü yıllarda başlamış olan temel hemşirelik eğitiminde günümüzde henüz bir standart oluşmamıştır. Ortaöğretim düzeyinde eğitim veren sağlık meslek liseleri, özel hemşirelik liseleri mevcuttur. Lise ve dengi düzeydeki hemşirelere üniversite eğitimi fırsatı vermek için Anadolu Üniversitesi'ne bağlı açıköğretim programları yer almaktadır. Mesleki eğitim için ön görülen üniversite düzeyinde hemşirelik eğitiminin temeli ise 1955 yılında ilk olarak Ege Üniversitesi'nde başlamıştır (4,5).

Yıllardır hemşirelerin rollerinin güçlendirilmesi gerekliliğini vurgulayan Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), bunun da kaliteli bir hemşirelik eğitimi gerektirdiği üzerinde durmaktadır (6). Hemşirelerin aldıkları eğitimin kalitesi, bireye, aileye ve topluma verdikleri hizmetin kalitesini belirleyecek ve etkileyecektir (7). Hemşirelik eğitimi veren kurumların ve eğitim alan öğrencilerin sayısının artması ile hemşirelik eğitiminde kalite azalabilmekte ve eğitimin niteliği olumsuz etkilenmektedir (8). Sağlık kurumlarının nitelikli, bilgi ve becerisini kullanabilen hemşirelerle çalışmayı ön planda tutması sebebiyle hemşirelik eğitimi veren kurumlar aranan nitelikte başarı düzeyi yüksek hemşireler yetiştirme çabası içerisindedir. Bu çabayla beraber öğrencinin aldığı eğitimin niteliği ön plana çıkmaktadır (9,10). Lisans eğitiminin niteliğinin en önemli göstergelerinden biri öğrencilerin memnuniyetidir. Üniversitelerin öğrencilere sağladıkları olanaklar, öğrencilerin memnuniyet düzeylerini doğru orantılı olarak etkilemektedir (11,12). Öğrencilerin memnuniyetleri, ilgi, ihtiyaç ve beklentileri karşılandığı sürece de artacaktır (13,14). Hemşirelik öğrencilerinin başarısı, kalitesi ve yeterliliği, okullarda sunulan hizmetlerin etkinliği, yeterliliği, kalitesi ile ilişkili olup öğrencilerin bu hizmetlerden memnuniyetleri ile ölçülebilir (15).

Bu araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin aldıkları lisans eğitimi ile ilgili memnuniyet düzeylerini belirlemektir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Tanımlayıcı tipteki araştırma, Ocak 2013 tarihinde Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bir, iki, üç ve dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmada evrenin tamamına (N=338) ulaşılması hedeflenmiştir. Devamsızlık yapan öğrencilerin olması ve soru formlarının gönüllülük ilkesine göre doldurulması, soru formunu eksik cevaplayan öğrencilerin katılımlarının geçersiz sayılması gibi nedenlerle toplam 249 öğrenci (%73.6) ile araştırma tamamlanmıştır.

Çalışmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından oluşturulan dokuz soruluk soru formu ve Baykal ve arkadaşları (16) tarafından geçerlik güvenilirlik çalışması yapılan, toplam 85 soru, 11 alt boyuttan olu-

şan "Öğrenci Memnuniyet Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek beşli Likert tip olup "0" "kesinlikle katılmıyorum"dan "4" kesinlikle katılıyorum" şeklinde puanlanmıştır. Bu nedenle ölçekten alınabilecek en düşük puan "0", en yüksek puan "340" olup, yüksek puanlar memnuniyet düzeyindeki artışı ifade etmektedir. Ölçeğin Cronbach $\alpha=0.97$ olup bu çalışmadaki Cronbach α katsayısı 0.98 olarak saptanmıştır. Soru formunda, öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini tanımlayıcı ve hemşirelik bölümünü isteyerek seçip seçmediğini belirleyici dokuz soru yer almaktadır.

Öğrencilere uygulama öncesi, araştırmanın amacı açıklanmış, soru formunun doldurulması ile ilgili bilgi verilmiş ve soruları bireysel olarak yanıtlamaları istenmiştir. Verilerin gizlilik ilkesi doğrultusunda değerlendirileceği belirtilerek, soru formuna isimlerini yazmamaları istenmiştir. Öğrenciler formları ders saati içinde yaklaşık 20-25 dakikada doldurmuşlardır.

Araştırmanın uygulanabilmesi için araştırmanın yapıldığı üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı'ndan yazılı izin alınmıştır. Uygulama öncesi çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilere aydınlatılmış onam formu imzalatılmıştır.

Araştırma verilerinin istatistiksel analizi SPSS 16.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Veriler Shapiro-Wilk testine göre normal dağılım göstermektedir. Varyansların homojenliği Levene testi ile değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde; ortalama, standart sapma, sayı yüzde hesaplamaları ve ki-kare testi, Anova ve Independent t testleri kullanılmıştır. Çoklu karşılaştırmalar için Tukey ve Tamhane's T2 testleri kullanılmıştır. $P<0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

BULGULAR

Sağlık Bilimleri Fakültesi bir, iki, üç ve dördüncü sınıf öğrencilerinin aldıkları lisans eğitimi ile ilgili memnuniyetlerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmanın bulguları aşağıda verilmiştir.

Öğrencilerin yaş ortalaması 21.5 ± 1.68 olup, %78.7'si kadın, %99.2'si bekar, %48.2'si düz lise mezunu, %30.5'i dördüncü sınıftadır. Öğrencilerin %73.5'i İç Anadolu bölgesinden gelmiş, %59.8'i şehir merkezinde yaşamış, %36.5'i ailesi ile birlikte yaşamaktadır. Öğrencilerin %59.4'ü hemşirelik bölümünü isteyerek seçmişlerdir (Tablo I).

Araştırmaya katılan kız öğrencilerin %54.1'inin, erkek öğrencilerin ise %79.2'sinin hemşirelik mesleğini isteyerek seçtikleri belirlenmiş olup aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<.05$) (Tablo II).

En yüksek memnuniyet ölçeği puan ortalaması (167.67 ± 53.81) ikinci sınıflara ait iken en düşük memnuniyet ölçeği puan ortalaması (142.09 ± 66.92) üçüncü sınıflara ait olup aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<.05$) (Tablo III).

Aynı sütunda yer alan aynı harfler gruplar arası benzerliği, farklı harfler gruplar arası farklılığı ifade etmektedir.

Kız öğrencilerin memnuniyet ölçeği puan ortalaması (156.38 ± 56.09) erkek öğrencilerin puan ortalamasına (147.32 ± 64.66) göre yüksek bulunmuş ancak aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>.05$) (Tablo IV).

Tablo I. Öğrencilerin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Dağılımı

Tanıtıcı Özellikler	n	%
Cinsiyet (n=249)		
Erkek	53	21.3
Kadın	196	78.7
Yaş Ortalaması	21.5 ± 1.68	
Sınıf		
Bir	51	20.5
İki	70	28.1
Üç	52	20.9
Dört	76	30.5
Medeni durum (n=249)		
Evli	2	0.8
Bekâr	247	99.2
Mezun olunan lise		
Sağlık meslek lisesi	9	3.6
Düz lise	120	48.2
Anadolu Lisesi	98	39.4
Süper Lise	22	8.8
Geldikleri Bölge		
İç Anadolu Bölgesi	183	73.5
Akdeniz Bölgesi	26	10.4
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	14	5.6
Karadeniz Bölgesi	10	4.0
Ege Bölgesi	3	1.2
Doğu Anadolu Bölgesi	10	4.0
Marmara Bölgesi	3	1.2
Geldikleri Yerleşim Yeri		
Şehir Merkezi	149	59.8
İlçe	70	28.1
Köy	18	7.2
Kasaba	12	4.8
Kaldıkları Yer		
Özel Yurt (Rezidans vs.)	26	10.4
Ev	88	35.3
Aile	91	36.5
Devlet Yurdu	44	17.7
Bölümü İsteyerek Seçme		
Evet	148	59.4
Hayır	101	40.6

Tablo II. Mesleği İsteyerek Seçme Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Tanıtıcı özellikler	Mesleği isteyerek seçme durumu					
	Evet		Hayır		X ²	p
	n	%	n	%		
Cinsiyet					10.957	.001
Kadın	106	54.1	90	45.9		
Erkek	42	79.2	11	20.8		

Tablo III. Sınıflara Göre Memnuniyet Ölçeği Puanları

Sınıf	n	Min-Max	X±SD
1	51	6-261	160.31±51.57 ^{ab}
2	70	30-282	167.67±53.81 ^a
3	52	6-334	142.09±66.92 ^b
4	76	6-276	146.80±57.35 ^{ab}
Toplam	249	6-334	154.45±58.00
		F=2.665	p=0.048

Tablo IV. Cinsiyete Göre Memnuniyet Ölçeği Puanları

Cinsiyet	n	X±SD
Kadın	196	156.38±56.09
Erkek	53	147.32±64.66
		P=0.31

Memnuniyet ölçeğinin 11 alt boyutundan Fakültenin yönetim tarzı, Öğretim elemanı, Sağlık hizmetleri, Okul binasının kullanıma uygunluğu-fiziki yapısı, Öğrenciye verilen değer, Bilgilendirme ve kararlara katılımı ölçen alt gruplarında sınıflar ve memnuniyet düzeyleri arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<.05$). Ölçek alt boyut toplam puanları yönetim tarzı için 20.39 ± 8.95 , öğretim elemanı için 18.15 ± 7.22 , sağlık hizmetleri için 5.45 ± 3.23 , okul binasının kullanıma uygunluğu-fiziki yapısı için 7.49 ± 4.02 , öğrenciye verilen değer için 6.86 ± 2.71 iken, bilgilendirme-kararlara katılımın toplam puanı 7.06 ± 3.34 'tür. Yönetim tarzı (22.64 ± 8.31), Öğretim elemanı (19.95 ± 6.88), Öğrenciye sağlanan sosyal-kültürel hizmetler (10.98 ± 4.56), Sağlık hizmetleri (6.21 ± 3.11), Okul binasının kullanıma uygunluğu- fiziki yapısı (8.64 ± 3.13), Bilgilendirme ve kararlara katılım (8.07 ± 3.28) alt boyutlarda en yüksek memnuniyet puanını ikinci sınıfların alırken, Öğrenciye verilen değer (7.62 ± 2.33) alt boyutunda ise en yüksek memnuniyet puanı birinci sınıflara aittir. Tüm alt boyutlarda üçüncü ve dördüncü sınıfların memnuniyet puanı diğer sınıflara göre daha düşük bulunmuştur. Gruplar arasında farklılığın hangi gruptan kaynaklandığı Tablo V'de gösterilmiştir.

TARTIŞMA

Bu çalışma Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin aldıkları lisans eğitimi ile ilgili memnuniyetlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmada öğrencilerin memnuniyet ölçeği puan ortalaması 154.45 ± 58.00 olarak bulunmuştur. Bu durum öğrencilerin aldıkları lisans eğitimiyle ilgili memnuniyetlerinin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Aynı ölçme yöntemi kullanılarak yapılan bir çalışmada ise öğrencilerin ortalama doyum ve alt ölçek puan ortalamalarının (131) çalışmadaki toplam ölçek ve alt ölçek ortalamaları puanlarından düşük olduğu saptanmıştır (17). Yine ülkemizde yapılan birçok çalışmada da hemşirelik öğrencilerinin memnuniyet düzeylerinin düşük olduğu saptanmıştır ($18-20$). Amerika'da yapılan bir çalışmada

ise hemşirelik öğrencilerinin aldıkları eğitimden memnun oldukları belirtilmiştir (21).

Egelioglu ve arkadaşlarının (22) çalışmasında, çalışmaya katılan birinci sınıftaki öğrencilerin memnuniyet ölçeği puan ortalamaları en düşük iken, dördüncü sınıftaki öğrencilerin puan ortalamaları diğer sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Bu bulguların tam aksine, bir hemşirelik yüksekokulundaki öğrencilerin doyumunu tanımlama konulu bir çalışmada ise öğrencilerin ortalama doyum puanları ilk yılda yüksek, ikinci yılda azalmış, üçüncü yılda en yüksek düzeyde ve son sınıfta en düşük seviyede saptanmasına rağmen tüm sınıfların doyum düzeyi genel olarak düşük bulunmuştur (18). Yangın ve Kırca'nın (23) yaptığı bir çalışmada da birinci sınıf öğrencilerinin memnuniyet düzeyi en yüksektir. Avusturalya'da yapılan yeni mezun hemşirelerle hemşirelik öğrencilerinin memnuniyet düzeylerinin karşılaştırıldığı bir çalışmada son sınıf öğrencileri ve mezun hemşirelerin memnuniyetleri yeni başlayan öğrencilere göre daha düşük bulunmuştur (24). Bu sonuç, bu çalışma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Ansari (11) bir çalışmasında birinci ve üçüncü sınıfların memnuniyet düzeylerini değerlendirmiş ve üçüncü sınıfların memnuniyet düzeyinin daha düşük olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada ise ikinci sınıfların en yüksek (167.67 ± 53.81) memnuniyet düzeyine, üçüncü sınıfların ise en düşük (142.09 ± 66.92) memnuniyet düzeyine sahip oldukları saptanmıştır. Ders konularının artması, klinik/saha uygulama yükünün önceki sınıflara göre daha fazla olması, öğrencilerin yoğun tempoda kendilerine fazla zaman ayıramamaları üçüncü sınıf öğrencilerinin memnuniyet düzeylerinin düşmesinin olası sebepleri olabilir. Fakültenin yönetim tarzı alt boyutunda öğrencilerin fakültenin yönetimine ilişkin memnuniyetleri orta düzeydedir. Bu alt boyutta en memnun öğrenci grubu ikinci sınıflar iken, memnuniyet puanı en düşük olan grup üçüncü sınıflardır. Ostrogorsky ve Raber'in (25) yaptıkları çalışmada yönetimle alakalı öğrenci memnuniyeti

Tablo V. Memnuniyet Ölçeği Alt Boyut Puanlarının Öğrenim Basamaklarına Göre Dağılımı

Alt başlıklar	Sınıf	n	Min-Max	$\bar{X} \pm SD$	p	F
Eğitim- öğretim niteliği	Bir	51	0-60	38.19±12.25	.170	1.688
	İki	70	4-62	37.81±13.93		
	Üç	52	0-72	33.38±16.14		
	Dört	76	0-66	34.55±13.54		
	Toplam	249	0-72	35.97±14.04		
Fakültenin diğer kurumlarla- öğrencilerle iş birliği	Bir	51	2-26	15.07±4.77	.168	1.699
	İki	70	2-27	15.91±5.15		
	Üç	52	2-30	13.86±6.11		
	Dört	76	2-30	14.40±5.41		
	Toplam	249	2-30	14.85±5.39		
Yönetim tarzı	Bir	51	0-36	20.96±8.29 ^{ab}	.036	2.895
	İki	70	2-39	22.64±8.31 ^a		
	Üç	52	0-44	18.25±10.31 ^b		
	Dört	76	0-39	19.42±8.62 ^{ab}		
	Toplam	249	0-44	20.39±8.95		
Öğretim elemanı	Bir	51	2-31	18.05±6.68 ^{ab}	.044	2.739
	İki	70	2-34	19.95±6.88 ^a		
	Üç	52	2-34	16.26±7.53 ^b		
	Dört	76	2-35	17.84±7.41 ^{ab}		
	Toplam	249	2-35	18.15±7.22		
Öğrencilerin oryantasyonu- sunulan destek hizmetleri	Bir	51	0-41	24.31±8.47	.348	1.105
	İki	70	0-45	24.28±8.47		
	Üç	52	0-52	22.13±10.64		
	Dört	76	0-50	22.11±9.92		
	Toplam	249	0-52	23.18±9.41		
Öğrenciye sağlanan sosyal- kültürel hizmetler	Bir	51	0-18	9.56±4.62	.052	2.617
	İki	70	0-21	10.98±4.56		
	Üç	52	0-24	8.92±5.26		
	Dört	76	0-20	9.03±4.78		
	Toplam	249	0-24	9.67±4.84		
Sağlık hizmetleri	Bir	51	0-11	5.72±3.02 ^{ab}	.038	2.843
	İki	70	0-13	6.21±3.11 ^a		
	Üç	52	0-16	4.61±3.34 ^b		
	Dört	76	0-16	5.15±3.30 ^{ab}		
	Toplam	249	0-16	5.45±3.23		
Ölçme ve değerlendirme	Bir	51	0-10	5.78±2.36	.372	1.048
	İki	70	0-11	5.54±2.44		
	Üç	52	0-12	5.09±2.79		
	Dört	76	0-12	5.06±2.83		
	Toplam	249	0-12	5.35±2.62		
Okul binasının kullanıma uygunluğu- fiziki yapısı	Bir	51	0-15	7.64±3.67 ^{ab}	.019	3.389
	İki	70	0-15	8.64±3.13 ^a		
	Üç	52	0-20	7.01±4.72 ^{ab}		
	Dört	76	0-19	6.64±4.26 ^b		
	Toplam	249	0-20	7.49±4.02		
Öğrenciye verilen değer	Bir	51	2-12	7.62±2.33 ^a	.025	3.175
	İki	70	2-12	7.20±2.72 ^{ab}		
	Üç	52	2-14	6.40±2.81 ^{ab}		
	Dört	76	2-13	6.35±2.75 ^b		
	Toplam	249	2-14	6.86±2.71		
Bilgilendirme-kararlara katılım	Bir	51	0-12	7.23±3.00 ^{ab}	.009	3.929
	İki	70	0-14	8.07±3.28 ^a		
	Üç	52	0-16	6.71±3.76 ^{ab}		
	Dört	76	0-13	6.26±3.13 ^b		
	Toplam	249	0-16	7.06±3.34		

Aynı sütunda yer alan aynı harfler gruplar arası benzerliği, farklı harfler gruplar arası farklılığı ifade etmektedir.

nötr veya hafif düzeyde memnuniyet olarak saptanmıştır. Bu çalışmada kullanılan ölçeğin Baykal ve arkadaşları (26) tarafından 2011 yılında geliştirilmiş haliyle yapılan bir çalışmada öğrencilerin yönetim tarzından biraz memnun oldukları saptanmıştır (23).

Öğretim elemanı alt boyutunda, öğrencilerin öğretim elemanlarına ilişkin memnuniyet düzeylerinin orta düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretim elemanlarından en memnun grup ikinci sınıflarken, memnuniyet düzeyi en düşük olan grup yine üçüncü sınıflardır. Bu çalışma sonuçlarından farklı olarak Baykal ve Sökmen'in (19), Kaynar ve arkadaşlarının (17) yaptığı çalışmalarda ise birinci sınıf öğrencilerinin memnuniyet puanları en düşüktür. Kaya ve Engin'in (9) çalışmasında ise öğrencilerin %70'inin akademik kadrodan memnun olmadıkları bulunmuştur.

Bu çalışmada öğrenciye sağlanan sosyo-kültürel hizmetler alt boyutunda öğrencilerin memnuniyet düzeyleri orta bulunmuştur. Memnuniyet düzeyi en yüksek olan grup ikinci sınıfkken, üçüncü sınıflar en düşük memnuniyet düzeyine sahiptir. Baykal ve Sökmen (19) ise birinci ve dördüncü sınıfların daha memnuniyetsiz olduğunu saptamıştır. Tatlı ve arkadaşlarının (27) yaptığı bir çalışmada öğrencilerin sosyo-kültürel aktivitelerden orta düzeyde memnun oldukları ortaya çıkmıştır.

Öğrenciye sağlanan sağlık hizmetleri alt boyutunda öğrenci memnuniyeti düşük bulunmuştur. Bu alt boyutta memnuniyet düzeyi en yüksek grup ikinci sınıflarken, en düşük grup üçüncü sınıflardır. Kaynar ve arkadaşlarının (17) yaptığı çalışmaya göre ise özellikle birinci sınıflar olmak üzere tüm sınıflar kendilerine sağlanan sağlık hizmetlerinden memnun değillerdir. Egelioglu ve arkadaşlarının (22) yaptığı çalışmada öğrencilerin sağlık hizmetlerinden biraz memnun oldukları bulunmuştur. Başka bir çalışmada ise öğrencilerin kendilerine sunulan sağlık hizmetlerinden memnun oldukları belirtilmiştir (27).

Okul binasının kullanıma uygunluğu, fiziki yapısı alt boyutunda genel memnuniyet düzeyi orta düzeyde bulunmuştur. Memnuniyet puanı en yüksek grup ikinci sınıflar iken en düşük grup dördüncü sınıflar olmuştur. Baykal ve arkadaşlarının (18) yaptığı bir çalışmada üçüncü sınıfların memnuniyet düzeyleri yüksek bulunmuştur. Chen ve Lo'nun (28) belirttiğine göre ise okulun fiziki yapısı uygun şartlara getirildikten sonra öğrenci memnuniyetinin arttığı saptanmıştır.

Öğrenciye verilen değer alt boyutunda öğrencilerin kendilerine verilen değerden orta düzeyde memnun oldukları saptanmıştır. Bu boyutta en memnun grup birinci sınıflarken, memnuniyet düzeyi en düşük grup dördüncü sınıflardır. Egelioglu ve arkadaşlarının (22) yaptığı çalışmada öğrencilerin kendilerine verilen değerden memnun oldukları görülmüştür. Baykal ve Sökmen (19) ise bu verilerin aksine birinci sınıfların memnuniyetini en düşük düzeyde bulmuşlardır.

Bilgilendirme ve kararlara katılım alt boyutunda ise öğrencilerin memnuniyetlerinin orta düzeyde olduğu saptanmıştır. En memnun grup ikinci sınıflarken memnuniyet düzeyi en düşük grup dördüncü sınıflar olmuştur. Egelioglu ve arkadaşları (22) da aynı alt başlıkta öğrencilerin memnuniyetini düşük bulmuştur. Kantek ve Kazancı (20) ise aksine çalışmalarında öğrencilerin bilgilendirme ve kararlara katılım alt başlığına ilişkin

memnuniyet düzeylerinin oldukça yüksek olduğunu belirtmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Eğitimin alıcıları olan öğrencilerin memnuniyetleri, kendilerine verilen eğitimin kalitesini değerlendirmek açısından önemlidir. İyi bir hemşirelik hizmeti verebilmenin yolu kaliteli hemşirelik eğitimiyle nitelikli hemşire yetiştirmekten geçmektedir. Çalışmada kullanılan memnuniyet ölçeğinden alınabilecek en düşük puan sıfır, en yüksek puan 340'tır. Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü öğrencilerinin ölçekten aldıkları toplam puan ortalaması ise 154'tür. Bu durumda öğrencilerin memnuniyet düzeyi "orta" olarak değerlendirilebilir. Ölçekteki alt boyutların tek tek incelenerek ve bu doğrultuda çalışmalar yapılarak öğrencilerin memnuniyet düzeylerinin artırılması, bu tip araştırmaların her okulda, her yıl düzenli olarak uygulanması, iyileştirme yapılması gereken alanların saptanması, sonuçların öğrencilerle paylaşılarak ortak çözüm yolları aranması, aynı zamanda öğrencilere okulun amacı, vizyonu, misyonu, müfredat ve öğretim elemanlarının tanıtıldığı oryantasyon programının düzenlenmesi önerilebilir.

KAYNAKLAR

1. Anayasa Mahkemesi Kararı. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/02/20110205-11.htm>. (Erişim Tarihi: 24 Haziran 2015).
2. Milli Eğitim Bakanlığı. Deontoloji ve Mesleğin Sorumluluk ve Yükümlülükleri 2013. http://megep.meb.gov.tr/mte_program_moduler/moduller_pdf/Deontoloji%20ve%20Mesle%C4%9Fin%20Sorumluluk%20ve%20Y%C3%BCk%C3%BCml%C3%BCml%C3%BCkleri.pdf
3. The International Council of Nurses. Definition of Nursing 2015. <http://www.icn.ch/who-we-are/icn-definition-of-nursing/>. (Erişim Tarihi: 23 Haziran 2015).
4. Sabuncu N, Babadağ K, Taşocak G, Atabek T. Hemşirelik Esasları. Anadolu Üniversitesi 1996. <http://w2.anadolu.edu.tr/aos/kitap/EHSM/1207/unite01.pdf>. (Erişim Tarihi: 20 Haziran 2015).
5. Korkmaz F. Meslekleşme ve ülkemizde hemşirelik. Hacettepe University Faculty of Health Sciences Nursing Journal 2011; 18(2):59-67.
6. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ). Basic Nursing and Midwifery Education Programmes in Europe. http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0013/102235/E86582.pdf (Erişim Tarihi: 24 Eylül 2015).
7. Topuksak B, Kublay G. Florence Nightingale'den günümüze hemşirelik eğitiminde neler değişti? Avrupa ve Türkiye'de modern hemşirelik eğitimi. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi 2010;299-305.
8. Ergöl Ş. Türkiye'de yükseköğretimde hemşirelik eğitimi. Journal of Higher Education&Science 2011; 1(3):152-155
9. Kaya İ, Engin O. Yükseköğretim kurumu içerisinde yer alan bir bölümde kalite iyileştirme sürecine yönelik olarak öğrenci memnuniyetinin ölçülmesi. Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi 2004; 4:218-

- 228.
10. El Ansari W, Stock C. Is the health and wellbeing of university students associated with their academic performance? Cross sectional findings from the United Kingdom. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2010; 7(2):509-527.
 11. El Ansari W. Regular Article: Student nurse satisfaction levels with their courses: Part I – Effects of demographic variables. *Nurse Education Today* 2002; 22(2):159-170.
 12. Ekinci C, Burgaz B. Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin bazı akademik hizmetlere ilişkin beklenti ve memnuniyet düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2007; 33:120-133.
 13. Demirli C, Kerimgil S. Yükseköğretimde eğitim öğretimle ilgili öğrenci memnuniyeti ölçeğinin geliştirilmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences* 2009; 4(4):1392-1403.
 14. Şahin A. Eğitim fakültesinde hizmet kalitesinin eğitim fakültesi öğrenci memnuniyet ölçeği (EF-ÖMÖ) ile değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2009; 37:106-122.
 15. Langford DP, Barbara AC. Eğitimde Kalite Yönetimi. (1. Baskı). Çeviri: Meltem S. KalDer Yayınları, İstanbul 1999; ss 65-68.
 16. Baykal YÜ, Sökmen BS, Korkmaz B ve ark. Öğrenci memnuniyeti ölçeği geliştirme çalışması. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi* 2002; 12(49):24-32.
 17. Kaynar A, Şahin A, Bayrak D ve ark. Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu hemşirelik öğrencilerinin doyum düzeyleri. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi* 2006; 10(3):12-19.
 18. Baykal U, Sokmen S, Korkmaz S ve ark. Determining student satisfaction in a nursing college. *Nurse Education Today* 2005; 25(4):255-262.
 19. Baykal Ü, Sökmen S. Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin 1. ile 4. sınıf arasındaki doyum düzeyleri. *Hastane Yönetimi* 2005; 56-61.
 20. Kantek F, Kazancı G. An analysis of the satisfaction levels of nursing and midwifery students in a health college in Turkey. *Contemporary Nurse: A Journal for the Australian Nursing Profession* 2012; 42(1):36-44.
 21. Norman L, Buerhaus P, Donelan K et al. Original Article: Nursing students assess nursing education. *Journal of Professional Nursing* 2005; 21:150-158.
 22. Egelioğlu N, Arslan S, Bakan G. Hemşirelik öğrencilerinin memnuniyet durumlarının akademik başarıları üzerine etkisi. *Turkish Journal of Research & Development in Nursing* 2011; 13(1):14-24.
 23. Yangın H, Kırca N. Determination of satisfaction level affected factors of nursing students in Antalya School of Health. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* 2013; 2(1):78-94.
 24. Milton-Wildey K, Kenny P, Parmenter G et al. Educational preparation for clinical nursing: the satisfaction of students and new graduates from two Australian universities. *Nurse Education Today* 2014; 34:648-654.
 25. Ostrogorsky T, Raber A. Experiences of first-year nursing students during an education redesign: Findings from the oregon consortium for nursing education. *Nursing Education Perspectives* 2014; 35(2):115-121.
 26. Baykal Ü, Harmancı A, Eşkin F ve ark. Öğrenci doyum ölçeği-kısa form geçerlik-güvenirlik çalışması. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi* 2011; 14(4):60-68.
 27. Tatlı Z, Kokoç M, Karal H. Satisfaction state of computer education and instructional technologies students: Karadeniz Technical University case. *Ilkogretim Online* 2011; 10(3):836-849.
 28. Chen H, Lo H. Nursing student satisfaction with an associate nursing program. *Nursing Education Perspectives* 2015; 36(1):27-33.